Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003302

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мороз Ігор Олександрович

2. Ihor Moroz

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 48230 Стоматологія (221 Стоматологія)

Дата захисту: 08-08-2025

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10212

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010698

Місцезнаходження: вул. Привокзальна, буд. 27, Лиман, Краматорський р-н., 84404, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010698

Місцезнаходження: вул. Привокзальна, буд. 27, Лиман, Краматорський р-н., 84404, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55

Тема дисертації:

1. Диференційовані підходи до фотокомпозиційного відновлення уражених карієсом зубів з життєздатною пульпою.

2. Differentiated approaches to photocomposite restoration of teeth affected by caries with viable pulp.

Реферат/анотація:

1. Мороз І. О. Диференційовані підходи до фотокомпозиційного відновлення уражених карієсом зубів з життєздатною пульпою. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія. – Донецький національний медичний університет МОЗ України, Лиман, 2025, Донецький національний медичний університет МОЗ України, Лиман, 2025.
Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності прямого фотокомпозиційного відновлення уражених карієсом зубів з життєздатною пульпою за рахунок диференційованих підходів до проведення кислотного протравлення емалі у ході адгезивної підготовки твердих тканин у пацієнтів з різним рівнем її структурно-функціональної кислотостійкості. Для відновлення зубів з каріозними ураженнями найчастіше використовують фотокомпозити, міцний зв'язок яких з твердими тканинами забезпечує адгезивна підготовка цих тканин з попереднім кислотним протравленням. Дотепер під час протравлення рівень структурно-функціональної кислотостійкості емалі (СФКСЕ) не враховували. Для обґрунтування актуальності

дослідження у 315 пацієнтів була проведена ретроспективна оцінка 786 прямих відновлень з фотокомпозитів, виготовлених у строки від 3 до 6 років у зубах з життєздатною пульпою. Виявлено, загалом, 1460 ускладнень, з яких 697 порушень (47,7%) стосувалися клінічно значущих критеріїв (крайове прилягання, крайове забарвлення, вторинний карієс), 582 порушення (39,9%) – естетичних критеріїв (кольорова відповідність, анатомічна форма, шорсткість), 181 ускладнення (12,4%) – стану контактного пункту. У лабораторних дослідженнях крайового прилягання фотокомпозита до твердих тканин за мікропроникністю, які були проведені на інтактних бічних зубах, видалених за показаннями в осіб з різною СФКСЕ, встановлено, що вірогідно ($p<0,05$) найкращі показники за периметром відновлення та за глибиною проникнення барвника визначені у зразках зубів, видалених в осіб з високим або середнім рівнем СФКСЕ, з кислотним протравленням емалі 30 секунд, за візуальною оцінкою вони дорівнювали 1,30±0,15 та 1,20±0,13 бала, за комп'ютерною – 14,67±2,85% та 11,50±2,50%, відповідно. Міцність адгезивного зв'язку фотокомпозита з емаллю на відрив та зсув у зразках зубів, видалених у пацієнтів з таким самим високим або середнім рівнем СФКСЕ, була також вірогідно ($p_п0,05$) найвищою за зазначеного часу протравлення емалі – 34,90±1,81 МПа та 23,90±2,06 МПа. У клінічних дослідженнях за запропонованими диференційованими підходами до протравлення емалі з використанням фотокомпозита було відновлено 207 уражених карієсом бічних зубів з життєздатною пульпою у 183 осіб, розподілених на три групи, залежно від рівня СФКСЕ, яку визначали у стандартизованих умовах з використанням розробленого пристрою. Ефективність визначали за кількістю відновлень без порушень за клінічно значущими критеріями у відсотках. У термін 6 місяців за вказаними критеріями у пацієнтів I групи з високим або середнім рівнем СФКСЕ, яким протравлювали емаль 15 секунд, виявили порушення у 6 відновленнях (7,8%), у пацієнтів II групи з таким самим рівнем СФКСЕ, але часом протравлення емалі 30 секунд, порушення встановили у 2 відновленнях (2,8%), в осіб III групи з низьким або дуже низьким рівнем СФКСЕ та протравленням емалі 15 секунд – у 7 відновленнях (11,9%). Без порушень було 71, 69 та 55 відновлень, згідно з нумерацією груп, тобто ефективність відновлення становила 92,2%, 97,2% та 88,1%. Через 12 місяців порушення в осіб I групи визначені у 9 відновленнях (12,7%), у пацієнтів II групи – у 3 відновленнях (4,5%), III групи – в 11 реставраціях (21,1%). Не виявлено ускладнень у 62, 64 та 41 відновленні, що відповідає ефективності 87,3%, 95,5% та 78,9%. У 18 місяців у пацієнтів I групи встановлено порушення у 9 відновленнях (15,8%), в осіб II групи – у 3 (5,2%), III групи – у 12 відновленнях (31,6%). Без порушень функціонували 48, 55 та 26 реставрацій, це засвідчує ефективність відновлення 84,2%, 94,8% та 68,4%, відповідно до нумерації груп. Ефективність прямого фотокомпозиційного відновлення в осіб II групи з високим або середнім рівнем СФКСЕ, в яких час протравлення емалі складав 30 секунд, у терміни 6, 12 та 18 місяців становила 97,2%, 95,5% та 94,8%, що вище за відповідні показники в осіб з різними рівнями кислотостійкості емалі за стандартного часу її протравлення. Результати кореляційного аналізу за Пірсоном між показниками кількості порушень у відновленнях зубів з життєздатною пульпою за клінічно значущими критеріями в осіб з високим або середнім рівнем кислотостійкості емалі свідчать, що збільшення часу її протравлення призводить до зменшення кількості відновлень з порушеннями, у терміни 6, 12 та 18 місяців коефіцієнти лінійної кореляції дорівнювали $r=-0,33$, $r=-0,42$ та $r=-0,33$ ($p<0,05$). Ключові слова: карієс зубів, життєздатна пульпа, структурно-функціональна кислотостійкість, тест емалевої резистентності, фотокомпозити, відновлення, клінічна оцінка, ефективність.

2. Moroz I. O. Differentiated approaches to photocomposite restoration of teeth affected by caries with viable pulp. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 22 Health care in the specialty 221 Dentistry. – Donetsk National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Lyman, 2025, Donetsk National Medical University of the Ministry of health of Ukraine, Lyman, 2025. The dissertation is devoted to increasing the efficiency of direct photocomposite restoration of teeth affected by caries with viable pulp due to differentiated approaches to acid etching of enamel during the adhesive preparation of hard tissues in patients with different levels of its structural and functional acid resistance. To restore teeth with carious lesions, photocomposite are used. Their strong connection with tissue ensured by the adhesive preparation of these tissue with preliminary acid etching. Until now, the level of structural and functional acid enamel resistance (SFARE) has not been taken into account during etching. To justify the relevance of the study, a retrospective analysis of 786

direct restorations from photocomposites, made over a period of 3 to 6 years, in 315 patients was performed. The 1,460 complications were identified, of which 697 violations (47.7%) related to significant criteria, 582 violations (39.9%) – aesthetic criteria, 181 complications (12.4%) – the state of the contact point. In laboratory studies of the marginal adaptation of the photocomposite to hard tissues by micropermeability, which were performed on intact lateral teeth removed according to indications in patients with different SFARE, it was that probably ($p<0.05$) the best indicators for the restoration perimeter and for the paint depth penetration the were determined in samples teeth removed in patients with a high or medium level of SFARE, with enamel etching for 30 seconds, according to visual assessment they were 1.30±0.15 and 1.20±0.13 points, computer assessment – 14.67±2.85% and 11.50±2.50%, respectively. The adhesive bond strength of the photocomposite to enamel for tensile strength and shift in samples tooth removed from patients with the same high or medium SFARE level was also significantly ($p<0.05$) highest at the specified enamel etching time – 34.90±1.81 MPA and 23.90±2.06 MPA. In clinical studies on the proposed differentiated approaches to enamel etching 207 caries-affected lateral teeth with viable pulp in 183 people were restored using photocomposite. Patients divided into three groups, depending on the level of SFARE, which was determined under standardized conditions using the developed device. The effectiveness was determined by the number of restoration without violation and based on clinically significant criteria as a percentage. Within 6 months, according the significant criteria, in patients of group I with have high or medium level of SFARE and enamel etched 15 seconds, violations were detected in 6 restoration (7.8%), in patients of group II with the same level of SFARE, but the time of enamel etching is 30 seconds, violations were established in 2 restoration (2.8%), in people of group III with a low or very low level of SFARE and enamel etching 15 seconds – in 7 restoration (11.9%). There were 71, 69 and 55 restoration without violations, according to the group numbering. The effectiveness restoration was 92.2%, 97.2% and 88.1%. After 12 months, violation in group I patients were detected in 9 restorations (12.7%), in group II patients – in 3 (4.5%), and in group III – in 11 (21.1%). Without complications were 62, 64, and 41 restoration, which corresponds to an efficiency of 87.3%, 95.5% and 78.9%. At 18 months, in group I were found violations in 9 restoration (15.8%), in group II people – in 3 (5.2%), in group III – in 12 (31.6%). The 48, 55 and 26 restorations functioned without violations, the effectiveness 84.2%, 94.8% and 68.4%, according to the groups numbering. The effectiveness teeth restoration in patients with a high or medium level of SFARE, in which the acid etching time was 30 seconds, in terms of 6, 12 and 18 months was 97.2%, 95.5% and 94.8%, which exceeds the corresponding indicators of recovery efficiency in patients with different levels of enamel acid resistance at the standard etching time. The results of Pearson correlation analysis between indicators of the violations number in the teeth restoration with viable pulp according to clinically significant criteria in patients with a high or medium level of SFARE indicate that an increase of its time etching leads to decrease in the number of restoration with violations, in the terms 6, 12 and 18 months, the corresponding linear correlation were $r=-0.33$, $r=-0.42$, and $r=-0.33$ ($p<0.05$). Key words: dental caries, viable pulp, structural and functional acid resistance, test enamel resistance, photocomposites, recovery, clinical evaluation, restoration efficiency.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Удод О. А., Мороз І. О. Крайове прилягання фотокомпозиційного матеріалу до твердих тканин зубів у лабораторних умовах. Інновації в стоматології. 2022. № 1. С. 19-24.
- Удод О. А., Мороз І. О. Прямі фотокомпозиційні відновлення зубів: стан та порушення. Вісник стоматології. 2022. № 3 (120), Т. 45. С. 39-44.

- Udod O. A., Moroz I. O. Features of direct photocomposition restoration of teeth with different enamel caries resistance. Bulletin of Dentistry. 2023. № 2 (123), V. 48. P. 47-52.
- Удод О. А., Мороз І. О. Лабораторне дослідження міцності адгезивного зв'язку фотокомпозиційного матеріалу з емаллю зубів. Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я. 2023. Вип. 5 (14). С. 102-107.

Наукова (науково-технічна) продукція: пристрої; технології

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Пристрій для фіксації голови пацієнта при проведенні тесту емалевої резистентності: пат. на корисну модель 156165 Україна: A61C 19/00. № u202400027; заявл. 02.01.2024; опубл. 15.05.2024, Бюл. № 20 Удод О. А., Мороз І. О. Алгоритм проведення тесту емалевої резистентності у стандартизованих умовах : свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір 133897 від 27.02.2025 р.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119 U 001477 0121 U 114440

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удод Олександр Анатолійович
2. Oleksandr A. Udod

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010698

Місцезнаходження: вул. Привокзальна, буд. 27, Лиман, Краматорський р-н., 84404, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисенко Анатолій Васильович
2. Anatolii Borysenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: 0000-0003-3629-4875

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каськова Людмила Федорівна
2. Liudmyla Kaskova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: 0000-0003-0855-2865

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волосовець Тетяна Миколаївна
2. Tetyana M. Volosovets

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9950-3748

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010698

Місцезнаходження: вул. Привокзальна, буд. 27, Лиман, Краматорський р-н., 84404, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волошин Владислав Олександрович

2. Vladyslav O. Voloshyn

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-4254-1511

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010698

Місцезнаходження: вул. Привокзальна, буд. 27, Лиман, Краматорський р-н., 84404, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Павленко Олексій Володимирович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Павленко Олексій Володимирович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Удод Олександр Анатолійович
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна